

w w w . r a u x a c a t a l a n a . c a t

Tipologia del Caganer

Història

L'origen d'aquesta figura sembla que se situa entre el canvi dels [segles XVII i XVIII](#), en ple [Barroc](#), un moviment cultural i artístic que es va caracteritzar per un realisme exagerat. En aquells temps, el Caganer no era una figura exclusiva del pessebre: per exemple, perduren

testimonis d'ell en rajoles, on és representat com un narrador de rondalles. No és fins a finals del segle XVIII que els caganers apareixen als pessebres catalans, encara que no es van fer populars del tot fins al [XIX](#).

Als Països Catalans es pot trobar a Catalunya i al País Valencià. A l'estat espanyol, a les illes Canàries i a la Regió de Múrcia. A Portugal també és tradicional.

Encara que no es conegui amb exactitud quina és la raó de col·locar una figura cagant al pessebre, es creu que la tradició popular considerava el Caganer i les seves femtes un símbol de fertilitat de la terra. Per aquest motiu se'l va elevar a emblema de prosperitat i bona sort pel següent l'any. Es considerava que col·locar aquesta figura al pessebre duia bona sort i alegria; si no, desventures. Es tracta d'una tradició que, en contra del que pugui semblar, està ben acceptada per l'Església.

Interpretacions i controvèrsia al voltant de la seva figura

Les característiques d'aquesta figura, que es situa entre la transcendència de la representació del fet religiós i la contingència còsmica del fet de defecar, l'han convertit en el blanc de tot tipus de polèmiques i possibles interpretacions. Cada any apareixen nous arguments a favor i en contra del Caganer.

A favor, ser el contrapunt que humanitza i posa un toc d'humor en una qüestió tant profunda i universal com és el misteri del Nadal, un personatge que representa l'emblema del saber riure's d'un mateix, símbol de la nostra relació amb la Mare Terra, referent del caràcter català i de la llibertat d'expressió.

En contra, s'argumenta que és una figura que atempta contra el bon gust, que és irrespectuosa amb el cristianisme i amb la representació del seu misteri primordial, el naixement d'un infant de mare verge. D'entre les interpretacions més iròniques destaca la de Jordi Bassas: "L'acció del Caganer és la ressonància orgànica de l'esverament experimentat per un dels pastors davant de l'aparició de l'àngel anunciador."

La nominació del Caganer a Sants

Per dissetè any la **CAL de Sants**, coincidint amb la celebració de la **Torronada del Centre Social de Sants**, organitza la nominació de "**CAGANER DE L'ANY**" a la persona o institució "que ha fet la cagada més grossa" en aspectes referits a la cultura i la llengua catalana o, simplement, contra qualsevol aspecte de catalanitat. Aquest any us presentem les següents propostes:

Candidats a Caganer 2017

Nota: Aquest any hem estat molt curosos, no sigui cas, que la fiscalia imputi al Caganer de Sants per "incitar a l'odi"

Vueling i el català

Dues dones van acabar expulsades d'un vol de Vueling entre Barcelona i Maó dissabte a la tarda, després d'haver-se adreçat en català a la tripulació.

Margarida Camps Coll, de setanta-dos anys, resident a Menorca, es disposava a tornar a casa des de Barcelona amb el vol de Vueling VY3716. El vol havia de sortir a les 17.10 del Prat. Ella ja era dins de l'avió, asseguda en un dels seients de la filera que hi ha més acostada a la sortida d'emergència, quan una hostessa li va demanar que desés al compartiment superior una làmina de pintura que duia. 'Sí, no es preocupi. No vull que me l'arruguin, després la posaré a dalt', va respondre-li, perquè no volia que altres passatgers hi posessin maletes a sobre. 'Vostè m'ha de contestar en castellà, o és que no el parla?', va etzibar-li l'hostessa en castellà.

Una altra passatgera, una noia que passava pel passadís, va defensar Margarida Camps: 'Vostè ha perdut el respecte a aquesta clienta. Ha d'entendre el català, fem un vol de Barcelona a Menorca!', va dir la noia, segons que explica Camps. Després d'això, la noia va anar a seure al seu lloc i Margarida Camps va quedar al seu seient fins que una altra hostessa els va dir que el capità volia parlar amb elles.

Totes dues van sortir a la plataforma d'accés de l'avió i el capità, acompanyat per una parella de la Guàrdia Civil, els va dir que havien faltat al respecte a l'hostessa i que haurien de baixar de l'avió. 'Com? Jo només he parlat en la meua llengua, no he faltat al respecte a ningú', va respondre Camps. Així i tot, explica que el capità els va dir que no hi tenien res a

fer i que la decisió era ferma.

'El tracte del capità va ser autoritari, ens va dir que no hi teníem res a dir perquè havíem faltat al respecte a l'hostessa i se n'havia anat plorant', explica. Després d'això, els agents els van demanar els carnets d'identitat. 'Em volien fer sentir culpable per haver parlat català', es queixa.

El BOE, rebateja algunes comarques catalanes

El control de l'administració catalana per part del Govern central en aplicació de l'article 155 ha ocasionat que el 23 de novembre, una situació insòlita: en unes quantes taules sobre dades de comarques catalanes aparegudes al BOE, s'hi han castellanitzat els noms d'algunes.

En concret, el Maresme s'ha convertit en Marisma, la noguera en Nogal, i la Garrotxa en Breña. La resta de les comarques consten amb els noms correctes tret de la Vall d'Aran, que l'han anomenat Arán, seguint les normes de puntuació castelleses. També la Ribera d'Ebre s'ha convertit en Ribera d'Ebro

Aquí se habla en espanyol

Esteve Carbonés es dirigia a treballar com a guia de muntanya i abans de travessar la frontera de la Jonquera va ser aturat per la Policia Nacional. El noi va iniciar la conversa en català, per la qual cosa el policia nacional li etzibà "Aquí se habla en español, así que háblame en español".

El noi li va respondre que a Catalunya també es parla en català. Aleshores va ser quan la situació va pujar de to. El policia va demanar de males maneres que sortís del cotxe i el va posar d'esquena contra el vehicle. Li va separar les cames amb una puntada de peu als turmells i el va registrar a cops. El noi va preguntar als altres policies si era així com s'havia de tractar una persona. La resta de policies van fugir d'estudi amb un "yo no he visto ni oído nada".

Davant aquesta agressió física i verbal va optar per parlar en castellà, ja que es pensava que el podien retenir o fer-li qualsevol cosa.

A més a més, l'Esteve Carbonés ha estat denunciat per la Policia Nacional per "desacato a la autoridad", mentre que ell no va poder obtenir ni el nom dels policies ni el número de placa per poder també tramitar una denúncia ni tan sols una còpia de la denúncia que li havien interposat.

El valencià de merda

Ivan Jordà Banyuls, portaveu de Joves amb Compromís a les comarques de l'Alcoià, fou

retingut en un control policial a València un dia en què portava una samarreta contra la llei mordassa. La policia l'aturà i li demanà el carnet d'identitat espanyol (DNI) i ell va explicar, en català, que es disposava a buscar-lo.

La reacció del policia va ser contundent i li va respondre: "A mi me vas a tenir respeto y no me hables más en valenciano de mierda". Tot seguit va retenir el jove al cotxe policial.

Després de posar-se en contacte amb part del comandament policial i una vegada identificat oralment, procediment que podria haver-se fet al moment tal com marca la llei, va deixar marxar el jove sense cap càrrec.

L'executiva comarcal de Joves amb Compromís expressa el suport i solidaritat amb Ivan Jordà Banyuls "perquè és intolerable que un ciutadà siga intimidat d'aquesta manera pel simple fet de parlar en valencià quan intentava identificar-se".

O hablan español o hablan en inglés

Un metge del CAP de Torelló vexa i nega l'atenció a una pacient que li parlava en català. La Sandra Vaqué, veïna de Torelló, va fer arribar una queixa per l'agressió lingüística que va patir al centre d'atenció primària d'aquesta localitat. El pediatre substituït la va instar a parlar en castellà tan bon punt la va saludar.

Segons els fets, el doctor en qüestió li va etzibar un "aquí se habla en español. Porque estamos en España, ¿no?", en sentir-li dir el "bon dia". Davant la incredulitat de la mare de la pacient, una menor, el doctor va reiterar el seu discurs amb un: "Digo, que esto es España, ¿o acaso estamos en Inglaterra?"

La Sandra Vaqué li va respondre en castellà que la nena s'expressava millor en català i li va demanar si li permetia fer-ho en la seva llengua materna. Però la resposta va ser igualment contundent: "Está bien, les doy a elegir: o hablan en español, o hablan en inglés, ¿qué prefieren?"

El cas va impactar prou la població de la vila de Torelló, en què diversos agents socials, partits i, fins i tot, el mateix alcalde, Santi Vivet, van mostrar el seu rebuig cap a la situació que havia patit la Sandra i es van demanar mesures al Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, que va obrir un expedient informatiu al metge.

Si t'entossudeixes en parlar català pots perdre l'avió.

Una família perd un avió per adreçar-se en català a la Guàrdia Civil a l'aeroport de Girona i és multada per desordres públics

N'Àngels Morera i la seva família passen el control de passatgers de l'Aeroport de Girona per agafar un vol direcció a l'Alguer. Aleshores, li van trobar un esprai de lacra i quan la

passatgera es va dirigir en català als agents de la Guàrdia Civil li van demanar de males maneres que parlés en castellà. La passatgera s'hi va negar al·legant el dret d'expressar-se en la llengua pròpia i va ser retinguda en les dependències policials. Algunes de les preguntes que van formular els agents durant l'interrogatori foren "Reconoce que Gerona està en España i que l'espanyol es la llengua oficial de España?".

Quan la van deixar anar, sense que hagués signat res ni l'haguessin informat en cap moment de la denúncia, el vol estava tancat i es van quedar a terra. La família va haver de comprar nous passatges a una destinació allunyada de l'Alguer, la ciutat de Càller, a l'altra punta de Sardenya, amb les corresponents despeses.

Posteriorment, va haver d'afrontar un judici per desordres públics i va ser condemnada a pagar 180 euros més els costos processals per una falta lleu de respecte a l'autoritat. Contràriament, els agents no van rebre cap condemna per vulnerar el dret lingüístic dels ciutadans a expressar-se en la llengua oficial que escullin.

Albert Rivera també llegeix el Super 3

Albert Rivera i els seus seguidors insisteixen en la colonització i adoctrinament dels nens catalans.

Fa poques setmanes es va dirigir a la cambra dels Diputats mostrant un mapa sobre el suposat adoctrinament. El que no va dir és què el mapa que va mostrar no correspon a cap llibre de text, sinó un mapa del Club Super 3 datat l'any 2002 en què mostra l'àrea lingüística dels Països Catalans.

Per cert, el mateix any, el 10 de desembre que el sr. Rivera es va afiliar al PP, el mateix any del suport d'Aznar a la invasió de l'Irak, el mateix any de los "hilitos" del Prestige i de la invasió a l'illa de Perejil.

El 155 i els homes de negre

Una de les múltiples conseqüències del 155 és que tots els comunicats, disposicions, i notes interdepartamentals de la Generalitat de Catalunya són fetes en castellà.

Els homes de negre imposats pel govern d'Espanya han suggerit, "amablement això" que totes les comunicacions cal fer-les en l'idioma espanyol, no fos cas que el funcionari de torn colés alguna paraula o frase que fos intel·ligible pels homes de negre.

Les escoles, el punt de mira de Ciutadans i el PP.

L'adoctrinament i la incitació a l'odi, és la batalla d'aquestes formacions polítiques intenten subvertir el comportament de les escoles catalanes.

Qualsevol manifest pacifista o simplement no violent ha posat en el punt de mira a mestres, educadors i directors davant les fiscalies oportunes.

Tot el que fa referència a catalanitat es subjecte d'investigació judicial.

La castanyera, el tió, el Sant Jordi, i el Correllengua tenen el perill de ser considerats com incitadors d'odi.

Les sentències del TC.

Fins 11 anys ha trigat el TC a resoldre sobre un dels temes més espinosos i pendents: el règim lingüístic a Catalunya.

Pel que fa als emigrants, nega que sigui la llengua d'acollida. El tribunal considera que no es garanteix la formació en les dues llengües cooficials en condicionar l'accés a la formació en castellà a l'acreditació d'unes competències bàsiques en català.

L'altra decisió de pes és que considera desproporcionada l'obligatorietat de doblar o subtitular la meitat de les pel·lícules estrangeres que estipula la llei del cinema i les rebaixa al 25%.

Sobre la llei del Codi de Consum, els magistrats consideren que no es pot sancionar per no retolar en català.

Sobre la llei de l'audiovisual, no dona la raó al recurs del PP, però dictamina que la llengua que utilitza TV3 sigui el català sempre que no suposi una exclusió del castellà.

**Coordinadora d'Associacions per la Llengua
Sants, Hostafrancs i la Bordeta
Desembre 2017**